

متن پرسش

سلام استاد: خدا قوت! استاد جان، رابطه ی عقل و دین چگونه است؟ آیا عقل بخشی از دین است یا عقل در کنار دین است؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در این مورد خوب است به دو روایت زیر توجه فرمایید که یکجا پیامبر صلی الله علیه و آله می‌فرمایند: **إِنَّمَا يُدْرِكُ الْخَيْرُ كُلُّهُ بِالْعَقْلِ، وَ لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَقْلَ لَهُ؛** همه خوبی ها با عقل شناخته می شوند و کسی که عقل ندارد، دین ندارد.

و یا در جای دیگر در توصیه به حضرت علی «علیه السلام» می‌فرمایند: **«يَا عَلِيُّ إِذَا تَقَرَّبَ الْعِبَادُ إِلَيَّ خَالِقِهِمْ بِالْبِرِّ فَتَقَرَّبَ إِلَيْهِ بِالْعَقْلِ تَسْبِقُهُمْ»** [۱] ای علی! وقتی مردم به انواع نیکیها می خواهند به خدا نزدیک شوند تو با عقل، به خدا نزدیک شو، که از آنها سبقت خواهی گرفت.

همه این نکات حکایت از آن دارد که ما باید با نگاه عقلانی به دین و عبادات دینی رجوع داشته باشیم، وگرنه گرفتار انواع تحجّرها و مقدس‌مآبی‌ها می‌شویم. موفق باشید

[۱] (۱) - شرح الکافی- الأصول و الروضة (للمولى صالح المازندراني)، ج ۱، ص ۲۲۴.